

Alkuperätakuujärjestelmän laajennus biokaasulle

Perustuen VN TEAS 2019 2.6b hankkeeseen

21.1.2020

Markus Klimscheffskij, Gaia Consulting

+358 44 587 7788 markus.klimscheffskij@gaia.fi

Our clients make the world cleaner and safer

50+ highly-educated professionals – multidisciplinary and cross-sectorial

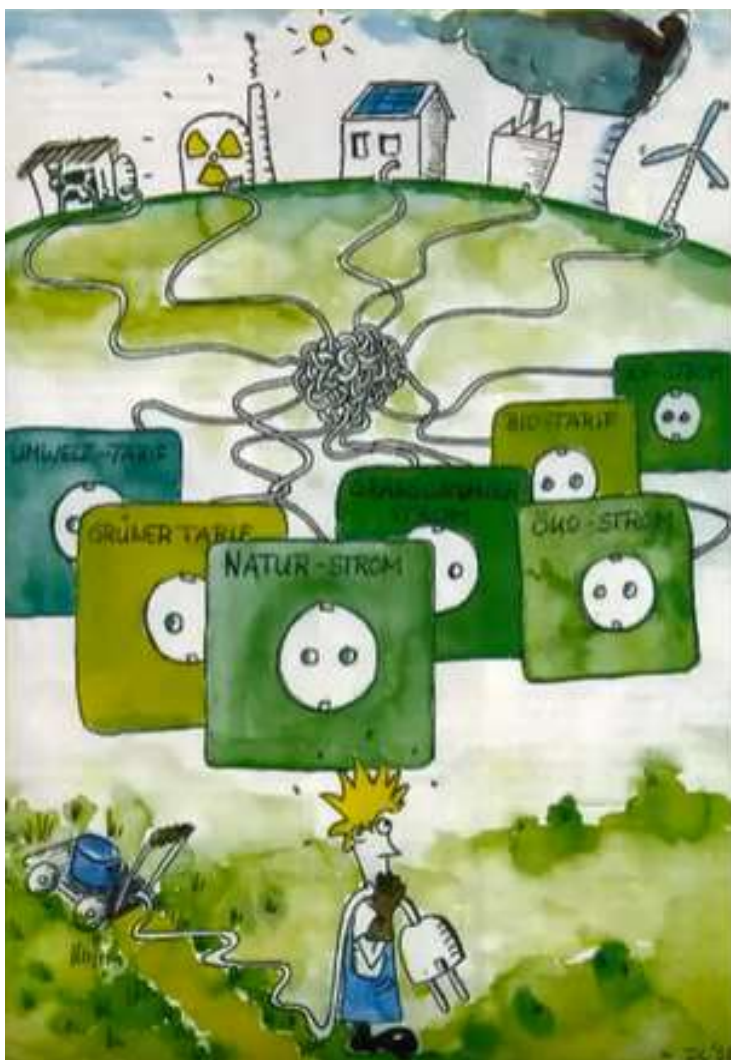
700+ clients in more than **60** countries

Sustainability consultancy and business development since **1993**

Strategy and implementation partner

Sähkön alkuperätakuujärjestelmä

Vakiintunut tapa jäljittää uusiutuvaa sähköä tuotannosta kulutukseen

Tilinhaltijan
rekisteröinti

Tuotantolaitteen
rekisteröinti

AT Myöntö

AT Siirto

AT Käyttö

Alkuperämerkintä ja
jäännösjakauma

- Keskiössä kuluttajavalinta
- Taustalla direktiivit ja lainsäädäntö
- Harmonisoitu Euroopassa (AIB)
- RES-GO 600 TWh/a (+15%/a)
- Suomessa 88% RES-tuotannosta

Tekijä tuntematon

HOMMA HOIDOSSA?

Direktiivi 2018/2001 laajentaa alkuperätakuujärjestelmän biokaasulle

- Vastaava kuin sähkölle pl. ilmoitusvelvollisuus
- Toteutus CEN-EN 16325 mukaan
- Tulee voida myöntää tuottajalle ja siirtää kansainvälisesti
- Siirto erillään fyysisen kaasun siirrosta
- Ainoa käyttötarkoitus alkuperämerkintä
- Hyvän teknisen pohjan antaa Gasumin nykyinen järjestelmä
- Haasteena kaasuun liittyvät erityiskysymykset

Erityiskysymysten ratkaiseminen

REKISTERÖINTI

- Todennuksen perusteena:
- a) Tukijärjestelmä
 - b) Kestävyyssjärjestelmä
 - c) Auditoijan varmennus kirjoituspöytätyönä tai laitosvierailulla
- Energiamittauksen todennus
 - Soveltuvat raaka-ainejakeet
 - Riskiarviointi
- Myöntäminen kaikelle biokaasun tuotannolle eikä pelkästään verkkoon syötetylle biokaasulle.

Rekisteröintiprosessi, sopimusrakenne ja tilinhaltijan dokumentit (kaupparekisteriote, AML)

- Laitetiedot (pääosin)
- Auditointiprosessi
- PoA palveluntarjoajille

Mahdollistetaan aggregoijat.

MYÖNTÄMINEN

- Myöntäminen perustuen mitattuihin tuotantomääriin sekä itseilmoitukseen ja jälkikäteistarkastukseen.
- Määrien todennuksessa hyödynnetään raportointia kestävyys- ja tukijärjestelmiin
- Energiakonserviosäännöt Euroopasta huomioiden tukikäyttöenergian. Fyysisten konversioiden perusteella, myös alkuperätakuun konversio toiseen energiamuotoon.

Onsite-kulutus lähes kuten sähkössä: Jos haet tuotannolle alkuperätakuuta myös alkuperämerkinnän tulee perustua niihin.

Järjestelmään liittyminen vapaaehtoisista ja siten markkinaehtoisista.

SIIRTO

- Ainetasetta vaativissa käyttökohteissa:
- a) alkuperämerkintä aina alkuperätakuulla ja ainetase erillään ilman alkuperämerkintää (offgrid).
 - b) Alkuperätakuu ja ainetase yhdessä (grid). Offgridille silloin, jos alkuperätakuuta ei myönnetä ja merkintä ainetaseella
- Toteutus mahdollisimman avoin, koska kehitys elää.
- Tietyt muutokset tietosisältöön* ja energialähteisiin.

Rekisterin ja viestiformaattien toteutus pääasiassa kuten sähkössä. Hyödynnetään myös ICS ja CO2-säästö tietokenttiä.

Alkuperätakuun siirto irrallaan fyysisestä kaasusta ja siihen liittyvästä kaupasta

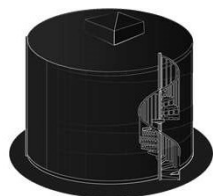
Tietojen säilyminen ja raportointi.

KÄYTTÖ

- Alkuperätakuulla ei vaikutusta kaasun verotukseen tai muihin tukiin:
- a) Verotuen korvaa tuotantotuki tai muu tukijärjestelmä
 - b) Verotuen saaminen erillisellä instrumentilla tai perustuen kaupallisiin sopimuksiin.
- Alkuperätakuun mukainen biokaasun laatu ei rajaa sen käyttöä vaan käyttäjä päättää soveltuvuudesta.
- Merkitseminen biokaasuksi pääasiassa vain peruuttamalla alkuperätakuu, mutta ainakin alkuvaiheessa muut jäljitysmenetelmät (ainetase) mahdollisia kunhan ei päällekkäisyyttä.
- Kaasu, jonka alkuperää ei muuksi varmenneta** on alkuperältään maakaasua. Jäännösjakauma mahdollisesti järjestelmän myöhemmässä vaiheessa.
- Asetetaan kaasun myyjille ilmoitusvelvoite kaasun energia-alkuperästä. Alkuperämerkintää valvoo toimivaltainen elin.
- Vanheneminen ja mitätöinti

Keskeiset suositukset (1/2)

Rekisteröinti

- Tieto ja todennusvaatimukset perustuen Gasumiin ja EECS:iin.
- Esim. kestävyys- tai tukijärjestelmän todennus riittävä.
- Aggregointimalli leikkaamaan pienten kustannuksia

Myöntö

- Mittausvaatimukset perustuen Gasum (joustot offgridille)
- Jakeet itseilmoituksin ja jälkitarkastuksin
- Myöntö verkkoon liittymisestä riippumatta

Siirto

- Alkuperätakuun tietosisältö raportissa*, kehitys käynnissä
- Lisäyksiä nykyisiin tuotantomuotoihin ja energialähteisiin
- CEN-EN 16325 asettaa teknisen standardin.

* Sähkön kenttien lisäksi: GHG-vähennelmä, kestävyysjärjestelmä, kaasulaatu, lämpöarvo, (loppukäyttösektori)

Keskeiset suositukset (2/2)

Käyttö

- Ainoa käyttötarkoitus on alkuperämerkintä ostajalle/käyttäjälle.
- Biokaasun laatu ei vaikuta alkuperätakuun käytettävyyteen.

Merkintä

- Alkuperä tulee aina ilmoittaa sen ostajalle/käyttäjälle.
- Merkintä voi perustua myös ainetaseeseen (offgrid).
- Toimivaltainen elin estää päällekkäisen jäljittämisen.
- Alkuperältään varmentamaton kaasu on fossiilista maakaasua.

Muuta

- Vallalla ajatus, että koti-/ulkomaista alkuperätakuuta voi käyttää jakeluvelvoitteen täyttämiseen verkkokaasun osalta.
- Alkuperätakuun mahdollinen verohyöty ongelmallinen, koska sama hyöty myös ulkomaiselle alkuperätakuulle.

Key takeaways

Kuluttajalähtöinen lisäkannuste biokaasun tuotannolle

- Alkuperätakuujärjestelmä voidaan luotettavasti ja kustannustehokkaasti laajentaa kattamaan kaasun, sen erityispiirteet huomioiden.
- Liittyminen on vapaaehtoista ja järjestelmä kattaa myös verkon ulkopuolisen biokaasun tuotannon. Alkuperätakuut ovat kansainvälisesti siirrettäviä.
- Alkuperätakuujärjestelmä ei saa ”teipata itseään jesariin” vaan nojautua olemassa oleviin todennuksiin ja sallia järkevät epätarkkuudet.
- Pyörää ei tarvitse keksiä uudelleen vaan Gasumin järjestelmä antaa pohjan.
- Jäljittäminen sallittava myös muuten (ainetase), jottei järjestelmästä tule byrokraattinen taakka tilanteessa, jossa liittymiselle ei taloudellisia perusteita.
- Alkuperätakuun kytkemisessä jakeluvelvoitteeseen tulee seurata kehitystä Euroopassa. Alkuperätakuun verohyöty ongelmallinen.
- Kehitystyö käy Euroopassa vilkkaana ja järjestelmä tulee tässä vaiheessa pitää avoimena muutoksille. Esim. CEN-EN 16325, REGATRACE, ENTSO-G...

Our Clients Make the World Cleaner and Safer.

www.gaia.fi

